

בש"פ 1262/19 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 1262/19

לפני: כבוד השופט ד' מינץ

העורר:

פלוני

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המוחז בירושלים (כב' השופט ר' פרידמן-פלדמן) מיום 30.1.2019 בתפ"ח
47123-12-18

תאריך ישיבה:

24.2.2019

בשם העורר:

עו"ד אירית באומהוּרָן

בשם המשיבה:

עו"ד נורית הרצמן

החלטה

לפנִי ערר על החלטת בית המשפט המוחז בירושלים (כב' השופט ר' פרידמן-פלדמן) מיום 30.1.2019 בתפ"ח 47123-12-18, במסגרתה נדחתה בקשה העורר לאסור על פרסום שמו ופרטיו עד למתן הכרעת הדיון בעניינו.

הרקע לעරר

ביום 20.12.2018 הוגש נגד העורר, רופא נשים במקצועו, כתוב אישום המיחס לו מעשי אינוס במרמה ומעשים מגונים.

עמוד 1

במרמה במספר מטלונות בהן טיפול במסגרת תפקידו. על פי עובדות כתוב האישום, העורר ביצע שורה של מעשים מינימים במTELוניות תוך שהוא מציג את מעשיו באופן הנראה להיות טיפול רפואי הנדרש כדי ליתן מענה לתלונותיהן, בידועו שאין אמת בדבר. בד בבד עם הגשת כתוב האישום, הגישה המשיבה בקשה להורות על צו איסור פרסום פרטיים מזהים בגין מטלונות. במקביל, הגיעו בא-כך העורר בקשה לחשות את פרטיו ולהורות על צו איסור פרסום עד למתן הכרעת הדיון. בו ביום הורה בית המשפט על איסור פרסום העורר בקשר למטלונות והעורר עד למתן החלטה אחרת.

2. ביום 13.1.2019 קיים בית המשפט דיון בבקשתו. במסגרת הדיון טען העורר כי פרסום פרטיו האישים יגרום לפגיעה קשיה בו ובבני משפחתו. מעת הגשת כתוב האישום חלה הידדרות במצבו הנפשי, ופרסום פרטיו האישים יביא להחמרה במצבו. המשיבה מנגד סקרה כי אין מדובר בנסיבות חריגות המצדיקות את הורתת צו איסור פרסום הנוגע לשמו של העורר על כנו.

3. ביום 30.1.2019 נדחתה בקשה העורר. נקבע כי הגם שיש ממש בענטת העורר לפיה השרת צו איסור פרסום תגדיל את הנזק הנגרם לו ולמשפחתו, מנגד עומדים שיקוליםכבדים המצדיקים פרסום ובהם מתן אפשרות לנפגעות נוספות ככל שישנן להגיש תלונה, זהירות הציבור מפגיעות עתידיות אפשריות והגנה על שם של רפואי נשים אחרים, הופכים לחסודים בעל כורחם. עוד נקבע כי אין בנסיבות הרופאים שהగיש העורר כדי לבסס את טענתו כי השרת צו איסור פרסום תיצור חשש ממש לשלומו.

מכאן העורר שלפני.

טענות הצדדים

4. לטענת העורר שגה בית המשפט המחויז עת דחה את בקשתו. לדבריו, יש לבחון את התרת הפרסום על פי מבחן "מקבילית הכוחות". כך, ככל שעוצמת הראות עליה נשען כתוב האישום קטנה יותר, יש ליתן משקל גדול לפגיעה בשמו ובמשפחתו של הנאשם ולאסור על פרסוםו, ולהפוך. במקרה זה, עובדות כתוב האישום נשענות על תשתיית ראייתית רועעה, במסגרתה נתען כי הוא ביצע את המעשים המוחיסים לו חרף העובדה כי לא היו נחוצים לשם אבחנתו הרופאית. זאת, על אף שאין בחומריה החקרה חווית מקצועית התומכת בקביעה זו. על כן, הCPF נוטה להורתת איסור פרסום. בנוסף, שמו של העורר פורסם בקרבת מטופלותו הפוטנציאליות מהאוכולוסיה בה הוא נהוג לטפל והופץ ברחבי המרשחת וברשותה החברתיות על אף צו איסור פרסום. חרף זאת, לא הוגש תלונות נוספות נגדו וקשה להلوم כי התרת הפרסום כעת תס"ע בכך. באשר לחשש כי אי פרסום פרטי העורר עשוי להביא לפגיעות עתידיות, הפנה העורר להחלטת מנכ"ל משרד הבריאות מיום 18.2.2019 המאשר את המלצת הוועדה המייחדת שמנוגעת על סעיף 44 לפקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז-1976 (להלן: הוועדה המייחדת) להגביל את רישיונו כך שלא יבוא במגע עם מטופלות. לבסוף, עמד העורר על הנזק החמור אשר יגרם למשפחתו כתוצאה מהפרסום וכן על מצבו הנפשי הקשה. בשים לבסוף, נתען כי מדובר במקרה המצדיק חריגה מהכלל בדבר פומביות הדיון.

5. המשיבה מנגד תומכת בהחלטת בית המשפט המחויז וסוברת כי אין כל מקום להתערב בה. הגם שאינה חולקת על דברי העורר בדבר הפגיעה בו ובמשפחתו, אין בכך כדי להצדיק חריגה מן הכלל של פומביות הדיון. לא אחת נקבע כי אין די בנזק "רגיל" הנלווה לפרסום חדשות נגד מושם אלא יש להראות נזק מיוחד וחיריג. באשר לטענות העורר בדבר התשתיית ראייתית

להאשומות הפנתה המשיבה להמלצת הוועדה המיוחדת, בה צוין כי המעשים המיוחדים לעורר זעקים בחומרתם ובקלונם. עוד נטען כי אין לקבל את דברי העורר בדבר "מקבילית הכוחות" ولو מהטעם שחומר הראות לא נבחן על ידי הערכמה הדינית ואין מקום שידן לפניה בית משפט זה כערוכה ראשונה. כן ציינה המשיבה כי החלטת מנכ"ל משרד הבריאות מגבילה את רישומו של העורר ממשך חצי שנה בלבד ואין בה כדי לחתם מענה לחשש מפני פגיעות עתידיות. לאור כל האמור, טענה המשיבה כי יש לדחות את העורר ולאפשר את פרסום פרטי האישים של העורר.

דין והכרעה

6. לאחר שעניינו בעורר על נספחו ולאחר ששמעתי את טענות הצדדים במהלך הדיון שהתקיים לפני, הגעתו לכל מסקנה כי אין עילה להתערב בהחלטתו של בית המשפט המחווי ועל כן דין העורר להיחזות.

7. פומביות הדיון היא אחד מעקרונות היסוד של שיטתנו המשפטית. עיקרון זה זכה לעיגון בסעיף 3 לחוק יסוד: השפיטה ובסעיף 68(א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן: חוק בתי המשפט). תכליתו של עיקרון זה להבטיח את שיקיפות ההליכים המתקייםים לפני בית המשפט ולשמש מנגנון בקרה על איוכותם (ראו: בש"פ 10731/08 מיצקין נ' מדינת ישראל, פסקה 16 (4.1.2009) (להלן: עניין מיצקין); בש"פ 2211/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (14.4.2015)). ואולם, חרף חשיבותו של עיקרון זה אין הוא עומד לבדו ובצדיו חריגים. החרג הרלוונטי לעניינו קבוע בסעיף 70(ד) לחוק בתי המשפט, ולפיו "בית משפט רשאי לאסור כל פרסום, בקשר לדיני בית המשפט, במידה שהוא רואה צורך בכך לשם הגנה על בטחונו של בעל דין... או לשם מניעת פגיעה חמורה בפרטיות". כפי שצוין לעיל, העורר טוען כי מתקיים בעניינו חריג זה שכן הסרת צו איסור פרסום תסב לו נזק חמור.

8. לא אחת נקבע בפסקתו של בית משפט זה כי יש לפרש את החריגים לכל פומביות הדיון על דרך הצמצום (ראו: בש"פ 10/0770 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (5.3.2010); בש"פ 12/197 חדד נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (16.2.2012)). כדי לגבור על הכלל הקבוע את פומביות הדיון על הנואם להראות שהפרסום יביא לפגיעה חמורה החורגת מן הפגיעה הנגרמת לכל נואם באופן אינוהרנטי כתוצאה מקיומו של הליך פלילי נגדו. ברם, לא מצאתו כי בקרה שלפני מתקיים חריג זה. אכן, אין לכך כי הסרת צו איסור פרסום תביא לפגיעה קשה בעורר ובבני משפחתו. איני מקל בכך בראש. אלא שאון מדובר בנזק החורג מהפגיעה בשם הטוב ובפרטיות הנגרמת לכל נואם, בדגש על נואם בעבירות המיוחסת לעורר. כמו כן, לא מצאתו בחומר הרפואי שהציג העורר כי מצבו הרפואי מצדיק להיעתר לבקשתו.

9. באשר לטענת העורר כי יש מקום לאמץ "מקבילית הכוחות" אף לעניין פרסום פרטי הנואם, אציין כי לא מצאתו בזה ממש. על פי סעיף 70(ח1)(1) לחוק בתי המשפט, רשאי בית המשפט לאסור על פרסום שמו של חשור שטרם הוגש נגדו כתוב אישום במידה שהפרסום עשוי לגרום לו נזק חמור. נמצאת למד, כי כלל פומביות הדיון הקבוע בסעיף 68(א) לחוק חל אף על חשורים שטרם הוגש נגדם כתוב אישום, עוד בשלב שבו לא הוצגה לפני בית המשפט כל תשתיית ראייתית בעניינם. ודוק, הוראות סעיף 70(ח1)(1) הן חריג, ולא הכלל (ראו: בש"פ 8102/10 מנדל נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (4.11.2010)). זאת, על אחת כמה וכמה שעה שמדובר בנואם ולא בחשור. עצם הגשת כתוב האישום מעידה על קיומה של רמה ראייתית מבוססת יותר לביצוע העבירה ועל נקודת האיזון נוטה לעבר זכות הציבור לדעת והאינטרס הציבורי בפומביות הדיון (עניין מיצקין, פסקה 17).

עמוד 3

10. יתרה מזאת, בשונה מהליכי מעוצר, במסגרתם בודק בית המשפט את הרמה הראייתית הרלוונטיות באותו שלב, בית המשפט הדן בבקשת להורות על צו איסור פרסום הוא הערכאה הדינית הדנה בהליך העיקרי. משכך, הכרעה בבקשת מסווג זה בהכרח נעשית עודטרם נחשף בית המשפט לחומר הראיות. מדובר אפוא בשלב בו לא נסקרה חזקת החפות העומדת לנאים, ואף על פי כן הכלל הוא פרסום והימנעות ממנו היא החריג.

אשר על כן, דין העורר להידוחות.

ניתנה היום, כ"ב באדר א התשע"ט (27.2.2019).

שפט
